

ADLI TIP KURUMU

A. KONU BAŞLIKLARI

- 1- Henüz UYAP üzerinden yapılmayan kayıtların düzenli ve usulüne uygun tutulmasında gerekli dikkatin gösterilmediği..... 1
- 2- Kurumdan istenen bilgi ve belgelerin gönderilmesinde gecikmelere neden olduğu 1
- 3- Bazı hizmetlerin verilmesinde mevzuat hükümlerine uyulmakta gerekli özenin gösterilmediği,..... 2
- 4- Raporların kuruma tesliminde özen gösterilmediği 3
- 5- Ambar mevcudunun giriş-çıkış kayıtlarında gerekli özenin gösterilmediği 3
- 6- Evrak arasında öncelik uygulamasının yapılmadığı 4

B. ÖNERİ METİNLERİ

1- Henüz UYAP Üzerinden Yapılmayan Kayıtların Düzenli ve Usulüne Uygun Tutulmasında Gerekli Dikkatin Gösterilmediği

Esas defterlerinin bazı sayfalarının yırtılmış, kayıtlarının okunamayacak derecede geliş güzel yazılmış, cilt kapaklarının kopmuş oldukları gibi yılsonu devirlerinin de sağlıklı yapılmadığı, ayrıca mükerrer kayıtlara yer verildiği görülmüş, belirtilen nedenlerle cetvellerin alınmasında ve iş seçiminde zorluk çekilmiştir.

Ayrıca;

Morg İhtisas Dairesi Histopatoloji Laboratuvarında esas defterine kaydedilmesi gereken kayıtların gelen-giden evrak kayıt defteri,

Biyoloji İhtisas Dairesinde, 2008 yılı esas kayıtlarının muhabere defteri, 2009 yılı esas kayıtlarının emanet zimmet defteri,

Kimya İhtisas Dairesi esas kayıtlarının emanet zimmet defteri,

Üzerinden yürütüldüğü görülmüştür.

Adli Tıp Kurumu Kanunu Uygulama Yönetmeliği'nin 27. maddesi gereğince kurumda bulundurulması zorunlu olan defterlerin yazımına ve muhafazasına gereken önemin verilmesi, yıl sonlarında gelen, çıkan ve kalan iş durumunu gösteren devirlerin esas defterine yansıtılması gerektiğinin her zaman hatırlanması,

2- Kurumdan İstenen Bilgi ve Belgelerin Gönderilmesinde Gecikmelere Neden Olunduğu

Bir kısım işlerin kuruma geliş ile merciine rapor halinde gönderilişi arasında makul sayılmayacak sürelerin geçtiği, bu durumun da adaletin tecellisinde gecikmeye ve dolayısıyla da muhtelif yakınmalara neden olduğu, ezcümle;

Morg İhtisas Dairesi'nin Mesai Dışı ... sayılı evrakında, Kimya İhtisas Dairesi'nden histopatolojik inceleme için 02/03/2010 günü gönderilen materyaller üzerindeki incelemeye ilişkin raporun ancak

04/10/2010 günü tamamlanarak merciine iletildiği, ... sayılılara ilişkin incelemelerin de benzer şekilde gecikmelerle tamamlanabildiği,

Kimya İhtisas Dairesi'nin Toksikoloji ... sayılı dosyasında, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının şüphelilerin vücutlarından alınan kan, idrar ve kıl örnekleri üzerinde uyuşturucu içeren maddelerin var olup olmadığının araştırılmasına dair yazısının 08/06/2009 günü intikal etmesine karşılık, raporun 23/10/2009 günü kaleme alındığı,

3. İhtisas Kurulunda, 2010 yılının Ekim ayı itibariyle, karara bağlanmakla birlikte henüz daktilo edilmemiş 1479 adet evrakın bulunduğu, yazımı tamamlanan bir kısmının ise dört aya varan sürelerle gecikmeli olarak imzalandığı,

Anlaşılmış, 3. İhtisas Kurulunda yazımı ve imzalanması ihmal edilen evrak ile ilgili olarak denetim sırasında gereğine tevessül edilmiştir.

Adli Tıp Kurumu Kanunu Uygulama Yönetmeliği'nin 10/3-b maddesi gereğince "Morg İhtisas Dairesi" açısından gerekli tüm incelemeler ve istenilen belgeler tamamlandıktan sonra on beş gün içinde raporun düzenlenerek mahalline gönderilmek üzere ilgili birime teslim etmesi; diğer ihtisas kurul ve daireleri ile şube müdürlükleri yönünden ise aynı Yönetmelik'in 19. maddesinin 12 ve 22. bentleri uyarınca ilgili dosya veya materyali zimmetle teslim alan üye/uzman/raportörün zorunlu ya da özel hâller dışında 15 gün içinde raporunu sonuçlandırıp imzaya sunması gerektiğine dair hükümlere riayet edilmesi,

3- Bazı Hizmetlerin Verilmesinde Mevzuat Hükümlerine Uyulmakta Gerekli Özenin Gösterilmediği

Görev alanı kapsamında yürütülen bazı hizmetlerin verilmesinde mevzuat hükümlerine uyulmakta gerekli özenin gösterilmediği, bu bağlamda;

... sayılıda, ... Cumhuriyet Başsavcılığınca 11/08/2010 tarihli, fethi kabir yoluyla bir kız çocuğuna ait cesetten alınan materyallerle beraber, bebeğin anne – babası olduğu iddia olunan kişilerden hâkim kararı olmaksızın alınan kan örneklerinin değerlendirilerek gerçek anne – baba olup olmadıklarının saptanması için DNA analizi yapılmasını havi müzekkerenin materyallerin bozulma ihtimaline binaen muhafaza altına alınmasıyla birlikte, mahallinden bu yönde bir inceleme için hâkim kararı istenmesi yerine Morg İhtisas Dairesi Başkanlığınca gereği için 12/08/2010 günü Biyoloji İhtisas Dairesi Başkanlığına gönderildiği, daireye 01/09/2010 günü gelen dosyada zorunlu olan hâkim kararı talebinin Biyoloji İhtisas Dairesi tarafından ancak 03/09/2010 tarihinde yerine getirildiği,

... sayılılarda, hymen raporu, buccal svap, anal ya da vajinal frottiye dayalı meni sıvısı ve sperm kontrolü içerikli iç beden muayenesi sayılan ameliyelerin, mağdurelerin vücutları üzerinde yapılmasına rıza gösterdiklerine dair bir beyan tutanağı ya da imzası bulunmadan; önemli bir çoğunluğu da kolluğun yazısına derkenar yapılan Cumhuriyet başsavcılıklarının müzekkereleri ile yerine getirildiği,

Mahkemelerden ya da Cumhuriyet başsavcılıklardan gönderilen materyallerin bir kodlama usulüyle değil de alınan kişilerin isimleri saklı tutulmadan, bazen de ilgisinin bizzat gönderilmesi suretiyle moleküler genetik incelemesi işleminin gerçekleştirildiği, bu usulün talep eden kurumlar nezdinde

çok az istisnası dışında yerleşik ve sıklıkla cari olduğu gibi işlemin yasal gereklerinden yoksun olması karşısında her hangi bir itiraza muhatap olmadan yerine getirildiği,

Tespit Olunmuştur.

Bir suç sebebiyle yürütülen soruşturma ve kovuşturma esnasında mağdur, şüpheli, sanık ya da diğer kişilerin beden muayenesi ve vücuttan örnek alınması ile moleküler genetik incelemelerin yapılması ameliyesinin 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 75 ilâ 80. maddeleri ile Ceza Muhakemesinde Beden Muayenesi, Genetik İncelemeler ve Fizik Kimliğin Tespiti Hakkında Yönetmelik'in 4-14 maddeleri arasında düzenlendiği,

Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 78-79 maddeleri uyarınca moleküler genetik incelemelerin yapılabilmesinin sadece hâkim kararı ile mümkün bulunduğunun hatırdan çıkarılmaması, aksi hâlde mevcut materyalin ceza yargılamasında delil olma mahiyetini yitireceği, bunun da cezaî, hukuki ve mali sorumlulukları beraberinde getireceğinin bilinmesi,

Mağdurun vücudu üzerinde iç beden muayenesi kabul edilen işlemlerin gerçekleştirilebilmesi için Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 76/2 maddesine göre bir rıza beyanının varlığı hâlinde hâkim kararı alınmasına gerek bulunmadığının nazardan çıkarılmaması, tersine uygulamanın devamında yasal sorumluluktan kaçınılamayacağının unutulmaması,

Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 82. maddesine dayanılarak düzenlenen Ceza Muhakemesinde Beden Muayenesi, Genetik İncelemeler ve Fizik Kimliğin Tespiti Hakkında Yönetmelik'in 13/3-4 maddesine göre "İncelencek bulgu, bilirkişiye ilgilinin adı ve soyadı, adresi, doğum tarihi bildirilmeksizin verilir. Bilirkişiye gönderilen örneklerle ilgili olarak; hâkimlikler, Mahkemeler ve Cumhuriyet başsavcılıkları gizliliği sağlamak ve karışıklığa yer vermemek için gerekli her türlü tedbiri alırlar. Bu amaçla güvenli ve gizli bir kayıt sistemi belirlenir. Bu kayıt sisteminde bedeninden örnek alınan kişinin adı, soyadı, adresi ve doğum tarihine karşılık gelmek üzere bir kod sistemi uygulanır" hükmünün hatırdan çıkartılmaması, aksi davranışların verinin ceza yargılamasında delil olma özelliğini tartışılır hale getireceği ve bu suretle cezai, hukukî ve mali sorumluluk doğuracağı dikkate alınarak mevzuata aykırı mevcut uygulamadan dönülerek bir kod sistemi geliştirilmesi, bu sisteme riayet etmeden gönderilen materyallerin usulü dairesinde gönderen mercilerle eşgüdüm sağlanarak mevzuata uygun hâle getirilmesi,

4- Raporların Ciltlenmek Üzere Kuruma Tesliminde Özen Gösterilmediği

Rapor ciltbentlerinin incelenmesinde; onaysız rapor fotokopilerinin bulunduğu ya da raporların eksik olarak başkanlığa gönderildiği görülmüştür.

Adli Tıp Kurumu Kanunu Uygulama Yönetmeliği'nin 19/17 maddesi uyarınca raporların 3. nüshaları ciltlenmek üzere yıl boyunca ilgili birimce biriktirilerek sıraya konulup yılsonunda kurum başkanlığına zimmetle teslim edilmesi gerektiği dikkate alınarak bu hususa uyulmasına özen gösterilmesi,

5- Ambar Mevcudunun Giriş-Çıkış Kayıtlarında Gerekli Özenin Gösterilmediği

Ambar mevcudunun düzeninde ve giriş-çıkış kayıtlarında gerekli özenin gösterilmediği, örneğin;

Ambarda, yanıcı, yakıcı, patlayıcı ağır kokulu kimyasal tıbbi malzemeler ile tuvalet kâğıtları ve kırtasiye malzemelerinin tamamının aynı yerde karışık biçimde muhafaza edilmeye çalışıldığı,

Denetimin başlangıç tarihinde ambar memurunun uhdesinde bulunan mevcudun sayım ve tespitinde; kayıtların dikkatsizce tutulması sonucu, bonede (50 adet) cüzi miktarda noksanlığın saptandığı,

Keza, yerli ve yabancı markalı olduğu da açıklanacak şekilde eşyanın niteliğinin tam olarak belirtilmeden deftere kaydedildiği,

Yine bazı materyalin de sıvı nitelikli olduğu gözetilmeden litre yerine şişe sayısı temel alınarak "adet" vasfında deftere işlendiği,

Görölmüş, ilgilisi ikaz edilmiştir.

Kayıtların ve mevcudun daha sağlıklı olarak yazımı ve muhafazasında azamî özenin gösterilmesi, karışıklığa ve aksamaya neden olmaması bakımından maddelerin miktarlarının ve ayırıcı vasıflarının gerçeğe uygun olarak deftere geçirilmesine itina edilmesi,

6- Evrak Arasında Öncelik Uygulamasının Yapılmadığı

Mahiyetleri itibariyle öncelik tanınması gereken; Morg İhtisas Dairesine ait tutuklu 2016/1, 5, 8 sayılı, Kimya İhtisas Dairesine ait zamanaşımı yaklaşmış veya mahkemesince öncelikli kararı alınan 2016/19, 36, 98 sayılı ve Fizik İhtisas Dairesine ait Adli Tıp Kurumu Başkanlar Kurulu'nun belirlediği meblağı içeren senet, çek ve benzeri kıymetli evraka dair 2016/102, 250, 378 sayılı dosyaların geliş tarihlerine göre sıraya konularak incelemeye tabi tutulduğu görölmüştür.

Adli Tıp Kurumu Kanunu Uygulama Yönetmeliğı'nin 20. maddesi uyarınca;

- a) Tutuklusu bulunan dosyaların,**
 - b) Fizik ihtisas dairesi adli belge inceleme şubesinde fizik ihtisas dairesi başkanlığı önerisi üzerine Adli Tıp Kurumu Başkanlar Kurulunun belirli aralıklarla belirleyeceği meblağ ile ilgili senet, çek ve benzeri kıymetli evrakın,**
 - c) Mahkemesince gerekçe gösterilmek suretiyle aciliyetine karar alınmış dava dosyalarının,**
 - d) Zamanaşımı yaklaşmış olan dava dosyalarının,**
- İhtisas kurulu, daire ve şubelerinde öne alınarak incelenmesi gerektiğinin her daim hatırd tutulması,**

---//---